

کشاورزی ارگانیک با نغمه‌های دانشین سلامت

تألیف:

دکتر رحمت‌الله - حیدر پور

بار

۱۳۹۴

انتشارات صداقت

سرشناسه
عنوان و نام پدیدآور
مشخصات نشر
مشخصات ظاهری
شابک
وضعیت فهرست نویسی
موضوع
رده بندی کنگره
رده بندی دیوبند
شماره کتابشناسی ملی

حیدرپور، رحمت الله، ۱۳۲۹
کشاورزی ارگانیک با نغمه های دلنشین سلامت / تألیف رحمت الله حیدرپور
تهران: انتشارات صداقت، ۱۳۹۴
۳۵۸ ص:؛ ۱۴/۵*۲۱/۵ س م
۳-۱۸-۷۶۹۴-۶۰۰-۹۷۸
فیفا
کشاورزی ارگانیک :
۱۳۹۴ ک ۵ ح ۹/۵/۵۶۰۵
۶۳۱/۵۸۴
۴۰۸۳۲۶ : د

عنوان کتاب: کشاورزی ارگانیک با نغمه های دلنشین سلامت
مؤلف: دکتر رحمت الله حیدرپور
ویراستاران: مهندس مرضیه حقانی، فاطمه قبادی (ادبی)
ناشر: انتشارات صداقت
نوبت و سال چاپ: اول، ۱۳۹۴
قطع و تیراژ: رقعی، ۱۰۰۰ نسخه
قیمت: ۱۰۰۰۰ تومان
چاپ: انتشارات صداقت
شابک: ۳-۱۸-۷۶۹۴-۶۰۰-۹۷۸

تلفن همراه: ۰۹۱۳۱۶۶۳۲۸۲ سایت اینترنتی: www.Organicgroup.ir
پست الکترونیکی: heidarpour.rahmat@gmail.com

حق چاپ برای ناشر محفوظ است.

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱	پی‌نگاشت
۶	پیشگفتار
	فصل اول: مقدمه، تاریخچه، انواع کشاورزی ارگانیک به روایت تصویر و ارزش زنجیره غذایی
۸	مقدمه
۱۴	تاریخچه کشاورزی در ایران
۱۵	تاریخچه جنبش ارگانیک
۱۸	تاریخچه غذای ارگانیک
۱۸	ارگانیک یا اندام چیست؟
۱۸	ارگان
۱۸	ارگانیک
۱۹	فرهنگ
۲۰	فرهنگ‌سازی غذای سالم و غذای ارگانیک
۲۳	کشاورزی
۲۴	کشاورزی ارگانیک چیست؟
۲۷	سیستم ایمنی گیاهان و کاربرد آن در کشاورزی ارگانیک
۲۸	مکانیزم‌های دفاعی گیاهان
۳۰	چرا بازار محصولات ارگانیک خیلی گرم نیست؟
۳۱	ارگانیک با سالم متفاوت است
۳۱	مردم باید از ارگانیک بودن محصول اطمینان داشته باشند
۳۲	ارزش غذایی محصولات ارگانیک بیشتر از سایر محصولات است
۳۳	آیا واقعاً در میوه‌ها و سبزیجات موم وجود دارد؟
۳۴	آیا واکس اضافی بر روی میوه و سبزیجات به کار می‌رود؟

عنوان	صفحه
چگونه بفهمیم خوردن موم بی خطر است؟	۳۵
چرا در برخی موارد به سیب درختی واکس زده می شود	
در صورتی که سیب به طور طبیعی موم تولید می کند؟	۳۶
آیا سرکه برای از بین بردن لایه مومی کمک می کند؟	۳۷
آیا سیب های درختی ارگانیک دارای واکس هستند؟	۳۷
سیب درختی ارگانیک در ایران	۳۹
پیشنهادهای	۴۰
کشاورزی پایدار و ارگانیک در کشورهای در حال توسعه	۴۰
تأثیرات چند کشاورزی پایدار	۴۲
پیدایش فلسفه ارگانیک	۴۳
مفاهیم و اصول کشاورزی ارگانیک	۴۵
کشاورزی زیستی و گیاهی محصولات ارگانیک	۴۹
تأثیرات توانمندسازی سبانه کشاورزی ارگانیک	۵۲
تأثیرات اجتماعی	۵۲
تأثیرات اقتصادی	۵۳
تأثیرات کشاورزی	۵۳
تأثیرات زیست محیطی	۵۳
محصولات کشور اتیوپی	۵۴
نوع محصول	۵۴
پی آمد	۵۵
شاخص های کشاورزی ارگانیک به روایت تصویر	۵۶
اهمیت و ضرورت وجود یک بخش کشاورزی فعال	۸۳
کاهش فقر از طریق رشد اقتصادی	۸۳
حفاظت از منابع طبیعی	۸۷

صفحه	عنوان
۸۷	آزادسازی تجاری ضامن موفقیت
	فصل دوم: کشاورزی زیستی، عدم استفاده از سموم و کودهای شیمیایی، ارزش خرده مالکان، دامداری ارگانیک
۹۰	کشاورزی زیستی
۹۱	دلیل تقاضا
۹۲	پیشینه
۹۳	افزایش
۹۴	انواع
۹۴	فوائد
۹۵	دیدگاه اقتصادی
۹۵	کارکرد
۹۷	هزینه ها
۱۰۰	گواهی زیستی
۱۰۰	کارهای ممنوع
۱۰۱	سودمندی ها
۱۰۱	نقش کشاورزی زیستی در توسعه کشاورزی
۱۰۲	جمع بندی
۱۰۲	اثرات زیست محیطی
۱۰۱	عدم استفاده از سموم و مواد شیمیایی در کشاورزی ارگانیک
۱۰۱	جنبه های اقتصادی و پیشرفت کشاورزی ارگانیک در جهان و ایران
۱۰۸	کشاورزی مدرن
۱۰۹	اهمیت خرده مالکان کشاورز (زمین های کوچک کشاورزی)
۱۱۱	کشاورزی گذرا (نوبتی)
۱۱۱	اهداف

عنوان	صفحه
کشاورزی حفاظتی، مهربانی با خاک، تداوم در تولید	۱۱۲
غذاهای ارگانیک	۱۱۳
فواید غذاهای ارگانیک	۱۱۳
معیارهای تشخیص غذای ارگانیک	۱۱۴
بیماری‌های ناشی از کشاورزی غیرارگانیک و تأثیر آن	
بر سلامت انسان	۱۱۵
توصیه‌ها	۱۱۶
کشاورزی دقیق، تکنولوژی نوین در مدیریت مزرعه	۱۱۷
مزایای کشاورزی دقیق	۱۲۱
ویژگی‌های کشاورزی دقیق	۱۲۲
سنسورها، دوربین‌ها، و وقایع نگارهای داده‌ها	۱۲۳
کشاورزی بیودینامیک	۱۲۵
تقویم بیودینامیک	۱۲۷
نقش و اهمیت کشاورزی پایدار	۱۲۸
کشاورزی ارگانیک (جنگل - رراع)	۱۲۹
تلفیق دام و گیاه	۱۳۰
مالچ	۱۳۱
کنترل علف‌های هرز	۱۳۱
کنترل بیولوژیک	۱۳۲
تعدادی از تحقیقات انجام شده	۱۳۵
کنترل بیولوژیکی و زراعی بیماری نقطه‌سیاه سیب‌زمینی	۱۳۵
اترقارچ کش‌های جذبی در شرایط مزرعه علیه سیاهک آشکار جو	۱۳۷

صفحه	عنوان
	بررسی ضد عفونی خاک های برگشتی از کارخانجات قند آلوده
۱۳۹	به نماتودسیستی چغندر قند توسط آفتاب دهی و کود حیوانی
۱۴۱	زراعت همگام با پایداری
۱۴۱	چند کشتی
۱۴۱	شخم
۱۴۳	تناوب
۱۴۴	نم ز کشاورزی پایدار در مناطق روستایی
۱۴۶	بیمه های
۱۴۷	توسعه پایدار، منابع طبیعی تجدید شونده
۱۴۹	اهمیت و ضرورت وجود یک بخش کشاورزی فعال
۱۴۹	تهیه کمپوست
۱۵۰	مزایای استفاده از کمپوست
۱۵۰	انتخاب محل مناسب برای تهیه کمپوست
۱۵۱	تفاوت دامداری صنعتی و سنتی
۱۵۳	چند نکته برای مقایسه بین دامداری ایران و هلند
۱۵۶	تغذیه حیوانات در دامپروری ارگانیک
۱۵۷	نیازهای غذایی حیوانات
۱۵۹	مدیریت مرتع در کشاورزی ارگانیک
۱۶۰	دامپروری ارگانیک و توسعه پایدار
	مقایسه سیستم دامپروری ارگانیک با سیستم پرورش
۱۶۴	گوسفند و بز به صورت عشایری در ایران
۱۶۵	پرورش گوسفند در ایران
	فصل سوم: علوم و صنایع غذایی، آلودگی محیط زیست
۱۶۸	علوم و صنایع غذایی

عنوان	صفحه
اهمیت و جایگاه در جامعه	۱۶۹
اولین هشدار	۱۶۹
جهاد اقتصادی در توسعه کشاورزی ارگانیک	۱۷۳
جهاد	۱۷۴
تعریف جهاد اقتصادی	۱۷۶
محدودیت ها و مشکلات کشاورزی ارگانیک	۱۷۷
نتیجه گیری	۱۷۹
امنیت غذایی فراتر از معیار کمیت تولید است	۱۸۱
مدیریت دقیق گیاه و آفت	۱۸۳
مبنا و شاخص نظام	۱۸۴
مبنای مشاورت رایج محلی در IPCM	۱۸۴
ساختار مدل	۱۸۵
تعدادی از آفت کش های بیواریک	۱۸۶
آفت کش های ارگانیک (برای منشأ طبیعی گیاهی)	۱۸۶
حشره کش تهیه شده با پودر فلفل فرمون سیر	۱۸۷
حشره کش تهیه شده با برگ ربرس	۱۸۸
اسپری با پوست پرتقال	۱۸۸
روش کاربردی حشره کش های بیولوژیکی	۱۸۹
آلودگی خاک	۱۹۰
عوامل آلودگی خاک	۱۹۱
زباله ها	۱۹۲
فعالیت های صنعتی	۱۹۴
آلودگی خاک خطرناک تر از آلودگی هوا	۱۹۶

صفحه	عنوان
	تأثیر منفی تخریب اکوسیستم خاک بر حیات (مرگ انسان)
۱۹۷	در پی فقر و از بین رفتن زمین
۲۰۴	آشنایی با آلاینده های مهم آب
۲۰۵	فلزات سنگین
۲۰۵	کودها و آفت کش ها
۲۰۷	نشت تانک ها و لوله های زیرزمینی
۲۰۷	مهمای جمع آوری فاضلاب
۲۰۸	تربیت مس
۲۰۹	آلودگی محیط زیست
۲۰۹	آلودگی هوا
۲۱۰	آلودگی هوا چیست؟
۲۱۱	منابع آلاینده هوا
۲۱۱	منابع طبیعی
۲۱۲	منابع مصنوعی
۲۱۲	آلودگی خانگی
۲۱۲	آلودگی صنعتی
۲۱۲	آلودگی ترافیک (حمل و نقل)
۲۱۳	عوامل مؤثر بر آلودگی هوا
۲۱۳	خصوصیات هواشناسی
۲۱۳	شکل توپوگرافی
۲۱۴	خصوصیات آلاینده ها
۲۱۴	روش آزادسازی آلاینده ها
۲۱۵	شاخص استاندارد آلودگی (PSI)
۲۱۵	اثر آلودگی هوا بر گیاهان

صفحه	عنوان
۲۱۶	عهدنامه فضای سبز
۲۱۶	وارونگی جوی
۲۱۷	فاکتورهای مؤثر در شکل گیری وارونگی هوا
۲۱۹	اثر گلخانه ای (Green House Effect)
۲۲۰	اثرات آلودگی هوا بر سلامتی انسان
۲۲۱	پی آمد

فصل چهارم: انواع کودها، فون جانوری، فلور گیاهی، قوانین

غذا و تجارت

۲۲۲	ک های بیولوژیک یا زیستی
۲۲۳	مزایای ناشی از کاربرد کودهای بیولوژیک
۲۲۵	دسته بندی باتو نوع میکروارگانیسم ها کودهای زیستی
۲۲۶	انواع کودهای بیولوژیک
۲۲۶	تثبیت کننده های ازت
۲۲۸	تثبیت کننده های ازت ولکولی
۲۲۹	قارچ های میکوریزا
۲۳۰	جنبه های زیست شناختی میکوریزای
۲۳۰	الف) میکوریزای بیرونی
۲۳۱	ب) میکوریزای درونی
۲۳۱	مراحل تشکیل سیستم میکوریزایی
۲۳۲	میکوریزا و اثرات اغذیه ای آن در گیاه میزبان
۲۳۳	نقش میکوریزا در بهبود جذب آب
۲۳۵	میکوریزا و اختصاص مواد فتوسنتزی
۲۳۵	میکوریزا و واکنش های مرفوفیز یولوژیکی
۲۳۶	میکروارگانیسم های حل کننده فسفات های نامحلول

عنوان	صفحه
باکتری های ریزوسفری افزاینده رشد گیاه	۲۳۷
سایر نقش های مفید باکتری های ریزوسفری	۲۳۸
میکروارگانیزم های تبدیل کننده مواد آلی زاید به کمپوست	۲۳۸
کرم های خاکی تولید کننده ورمی کمپوست	۲۳۹
عناصر مورد نیاز گیاهان	۲۴۳
ظرفیت تبادل کاتیونی	۲۴۵
شاخص شوری	۲۴۵
بدمه شوری به گیاهان	۲۴۶
روش های کاهش نمک بستر محیط ریشه	۲۴۶
میزان آب مورد نیاز	۲۴۶
فلور گیاهی و فون جانوری	۲۴۷
فون جانوری (و میکروارگانیزم موجود در حیات وحش کشور)	۲۴۹
تحلیل وضعیت موجود حیات وحش کشور	۲۵۲
تهدیدات - ضعف ها	۲۵۴
قوت ها و فرصت ها	۲۵۵
راهکارهای اجرایی	۲۵۶
چکیده وضعیت حیات وحش کشور	۲۵۷
ماکیان	۲۶۰
انرژی خورشیدی به عنوان بزرگترین منبع انرژی در طبیعت	۲۶۱
ویژگی های استفاده از انرژی خورشیدی	۲۶۱
تأثیر موسیقی روی گیاهان	۲۶۵
انرژی گرفتن از گیاه	۲۶۸
نظری گذرا و اهمیت محصولات ارگانیک از دیدگاه مسئولین	۲۶۹
راز موفقیت کشاورز نمونه	۲۷۱

صفحه	عنوان
۲۷۲	محصولات کشاورزی سالم با عملیات خوب کشاورزی (GAP)
۲۷۳	تجزیه و تحلیل خطر و نقطه بحرانی در عرضه مواد غذایی
۲۷۴	شناسایی و ارزیابی مخاطرات راه های پیشگیری از آن ها
۲۷۴	تجزیه و تحلیل خطر و نقاط کنترل بحرانی در عرضه مواد غذایی
۲۷۴	اهداف اختصاصی (HACCP)
۲۷۸	امنیت غذایی
۲۸۲	اهمیت غذایی و نقش آن در صادرات
۲۸۴	قانون غذا
۲۸۵	وظایف سازمان ملی استاندارد ایران
۲۸۶	امنیت غذایی انجمن بانک جهانی
۲۸۷	چشم انداز آینده غذا
۲۸۸	موافقت نامه عمومی تعرفه و تجارت
۲۸۹	تاریخچه و فلسفه شکل گیری گات
۲۹۰	اهداف گات
۲۹۰	تأسیس سازمان تجارت جهانی (WTO)
۲۹۱	انجمن ارگانیک ایران
۲۹۲	مجوز قرنطینه - گواهی بهداشت نباتی (گیاهی)
۲۹۳	پیشنهادهای
۲۹۵	راهکارها و نقشه عملیاتی کشاورزی ارگانیک
۲۹۵	برنامه عملیاتی
۲۹۵	برنامه ریزی
۲۹۷	برنامه ریزی استراتژیک چیست؟
۲۹۸	مراحل برنامه ریزی استراتژیک

صفحه	عنوان
۲۹۹	تفاوت برنامه ریزی استراتژیک و برنامه ریزی عملیاتی
۳۰۰	رسالت
۳۰۱	چرا نیاز به رسالت داریم؟
۳۰۱	نمونه ای از بیانیه رسالت
۳۰۱	دورنما (چشم انداز)
۳۰۲	نمونه ای از بیانیه دورنما
۳۰۲	اهداف کلی (نهایی)
۳۰۲	براجات بین هدف
۳۰۳	اهداف بزرگ (اختصاصی)
۳۰۳	مشدود استراتژیک
۳۰۵	برنامه عملیاتی
۳۰۶	گام های طراحی برنامه عملیاتی
۳۰۸	تدوین برنامه عملیاتی
۳۰۹	انواع شاخص های سنجش و پایش عملکرد
۳۱۴	پیوست
۳۲۹	منابع

بنام آنکه، فلک جنبش و زمین آرام از ویافت

بنام آن که، جان را زندگی داد طبیعت را به جان پانندی داد

فرش روزگار به عرش خدا آراستی شود، و جب به جب خاک، رنگ و بوی افلاک می گیرد و هر آنچه در اوست، آید تمام، نفس برپای شود، کریم و احترام به طبیعت بر بختان واجب می گردد.

پیش نگاهی

در حقیقت امروزه در سه نوح درون مرزی و بین المللی گل وازه های دوست داشتنی و زیبایی از قبیل غذای سالم، حفظ محیط زیست، کشاورزی ارگانیک، کشاورزی و توسعه پایدار و ... تعاریف متعددی یا از آنان شده است و یا روی میز دولت مردان و افکار عمومی است و در الفاظ و جلسات بسنده شده است، اما آنچه در واقعیت امر می گذرد شنیدنی و اخباری است و هنوز که هنوز است آن اتفاق واقعی که باید در عرصه مزرعه و تولید اتفاق بیفتد بسیار ضعیف است و بطور کلی با جمعیت رو به افزایش دنیای کنونی نمی تواند عوائی ندارد، لیکن شنیدن کی بود ماندن دیدن؟ یا به عبارت دیگر به مثابه این مطلب شباهت دارد که، بین درخت زقوم و درخت زیتون اختلافات فراوانی وجود دارد، محصولات این دو درخت موجود در

طبیعت، یکی انسان را می‌کشد و غیرارگانیک است دیگری حیات می‌بخشد و ارگانیک است.

براین باورم که، بین فرآیندهای وجود زمین سالم، امنیت غذا، سالم بودن غذا، ارگانیک بودن غذا، فرهنگ غذا، الگوی مصرف غذا و حتی صادرات غذای سالم با توجه به قانون و استانداردهای غذایی به اندازه میان ما محیط کشت تا ماه مصرف از زمین تا آسمان در ایران، فاصله و تناقض دارد؛ اگر غذای سالمی هم مدعی هستیم به همین جهت بیدار می‌شویم، این بیت شعر شاعر شریں زبان که:

ترسم نرسی به کعبه ای اعرابی

کاین ره که نو می‌روم به ترکستان است

در بخش کشاورزی ما مصداق پیدا کند بدلیل اینکه تخریب محیط زیست (زمین، آب و هوا)، یکی از زیرساخت‌های مهمی هستند که نقش به سزایی در امنیت غذایی و افزایش جمعیت رو به افزایش کره زمین دارد برای مثال اجلاس‌های متعدد بین‌المللی در سال‌های گذشته که پس از بیست سال دوباره سران کشورهای مختلف دنیا، در اجلاسی تحت عنوان شهر دوزانیروی برزیل (Rio+20) دور هم جمع شدند تا توافقات سال‌های گذشته را مورد بررسی قرار دهند و نیز تصمیمات جدیدی جهت رسیدن به «توسعه پایدار» بگیرند. در این اجلاس یکی از دغدغه‌های نشست پیرامون یکی از تصمیمات

Rio+20 چشم‌انداز جهانی امنیت غذایی بود، حاکی از فاصله‌های طولانی خطوط بین بود و نبود خود زمین زراعی تا سالم بودن زمین، سالم بودن زمین تا غذای سالم، کشاورزی ارگانیک، کشاورزی پایدار و توسعه پایدار بود.

به این وجود، پدیده دردناک دیگری وجود دارد و آن این است که در اثر سهل‌انگاری و نداشتن تعهدات اجتماعی مسئولان ذیربط به تدریج اکثر استان‌ها و شهرستان‌ها سرمایه‌های ملی و زمین‌های زراعی این کشور را در خود بلعیده و به ساختمان مسکونی و غیره تبدیل کرده‌اند، و به قول معروف "قره‌نی‌یانی‌سیاه" از طرف غلط آن با طبیعت به بانک مرانت به طبیعت خدادادی نواخته شده است؛ چرا که به این خاطر زمین‌های زراعی تبدیل به ساختمان‌های مجلل شهری شده است و غنای داورزان به دامنه کوهستان‌ها رانده و دنبال زمین‌های موات و لم‌برزه قابل کشت‌اند که احیاء آن به صورت خاک دایر و حاصل خیز هزاران سال دیگر طول می‌کشد. تخریب این سرمایه عظیم ملی و غیرقابل قبول زمان مورد قضاوت وجدان ملی قرار می‌گیرد که "جهت تهیه یک سانت متر حاصل کشت و زراعی ۷۰۰ تا ۱۰۰۰ هزار سال به طول خواهد انجامید" و اسف بارتر از این فاجعه سنگین و عدم توازن و جابه‌جایی خاک سیاهانه مجدداً هزاران تن خاک در اثر عوامل متعدد جوی و اقلیمی فرسایش پیدا کرده و یا توسط افراد زمین خوار و سودجو از عرصه تولید خارج شده و می‌شود. اما "آنچه از بهره‌وری نهاده‌ها و زیر مجموعه بخش

کشاورزی مخصوصاً خاک، آب و هوا تا کنون باقیمانده است و آنچه از هستی‌های فعلی در آینده باید باشد" با التفات به ضرب المثل: «ماهی را هر وقت از آب بگیری، می‌میرد، ولی تازه است» و یا «جلوی ضرر را از هر کجا بگیری منفعت است» به فضل الهی و با عنایت به اینکه ایران عزیز ما با رویارویی با بحران‌های مختلف بزرگ تاریخی، رهبر عظیم الشان، شهدای گرانقدر، مردان و زنان بزرگی را تاکنون در دامن خود پرورانده است، و با عزم فردی و با گام‌های کوچک به تدریج و عزم ملی و برآیند گام‌های قدرتمند ملی بالاخص خرمانی خود را ثابت کرده است که فرصت‌ها خلأیت و نوآوری‌ها را در راسخای عداوت، سالم، کشاورزی ارگانیک و کشاورزی پایدار می‌سازد نه اینکه در انتظار آنان بنشینند. البته از طرفی چگونه گذراندن این خط طولانی نوبت سالم از مزرعه تا سفره و مصرف احتیاج به درایت و تأمل و طراحی "نشه" تولید غذای سالم و ارگانیک" و تخصص همراه تعهد را می‌طلبد، از طرف دیگر جهان و محیط ما لحظه به لحظه در حال تغییر و دگرگونی است و در چنین شرایطی هیچ دردی خطرناک‌تر و مزمن‌تر از «تفاوتی و کاهلی» درقبال گذرای سرعت زمان و جامعه نیست. بنابراین تا زمان، زمانه و فرصت‌ها را مدیریت نکنیم، قادر نیستیم، بخش کشاورزی را در سطوح خرد و کلان مدیریت کنیم. همه می‌دانیم که سیب سنبل سلامتی است، در این صورت اگر خواستار سیب و سلامتی هستیم، هیچ وقت سیب سالم و سلامتی بدون زحمت و

رنج بدست نمی آید، به شرط آن که زیر درخت سیب با دستان باز و صبر جمیل و زحمت کشیدن به پای درخت در انتظار افتادن سیب به داخل دستانمان باشیم. ما باید امیدوار باشیم، که اگر به هنگام جزر نتوانیم ماهی بگیریم به هنگام مد دریا و با داشتن علو همت حتی با کشت باغچه یا پشت بام منزلمان، می توانیم مایحتاج ساریجات سالم و تازه روزانه خانواده خود را تأمین کنیم، شاید سخن معترض چنی را شنیده باشید که از بردباری، زحمت و علو همت «علف تبدیل به شیر می شود» لذا تغذیه ای سالم براساس اصول علمی با در نظر گرفتن کلیه نیازهای بدن باشد با زحمت و تحمل بدست خواهد آمد.

با آرزوی توفیقات الهی

دکتر رحمت الله - حیدرپور

پیش گفتار:

-آمارها نشان می‌دهد سالانه حدود ۲۵ میلیون لیتر انواع سم در مزارع و باغ‌های کشور مصرف می‌شود و با توجه به این که تولیدات این بخش را جمعیت ۷۵ میلیون نفری کشور مصرف می‌کنند به طور میانگین به ازای هر سه نفر ایرانی یک لیتر سم در تولید محصولات کشاورزی به کار رفته است.

-تحقیقات ده ساله متخصصان ثابت کرده است که رابطه تنگاتنگی بین حیات سالم، گیاه سالم و انسان سالم وجود دارد و منشأ اکثر کمبودها و بیماری‌های انسانی هم به سوء تغذیه بر می‌گردد. تغذیه نامتعادل گیاهی و همچنین آلودگی‌های خاک، آب و هوا که متأسفانه امروزه گریبان پیش‌شاورری ما شده است، به ایجاد عوارض زیادی در جامعه ایرانی مانند: ریه‌ن‌موی، موبد اخلاقی، سرماخوردگی‌های مزمن، کم‌حوصلگی، خستگی مفرط، درد مفاصل، پوسیدگی دندان، کوتاهی قد، افسردگی، کم‌خونی، ایمنی پایین و سرطان‌های دستگاه گوارش و غیره منجر شده است.

از طرفی یکی از مهمترین و حیاتی‌ترین فعالیت‌هایی که می‌توان در زمینه سلامت غذایی و همچنین حفظ و احیای محیط زیست انجام داد روی آوردن به کشاورزی پایدار و ارگانیک می‌باشد که این مهم جز با حمایت مسئولین، کارشناسان و بخصوص خود مردم که در بطن بدنه‌ی تولید محصولات کشاورزی قرار دارند فراهم نمی‌گردد و از طرف دیگر علم و پژوهش محققین، همراه و همگام با کشاورز و

بطور عملی در عرصه مزرعه جهت مشکل‌یابی و مشکل‌گشایی، در خصوص غذای سالم و کشاورزی ارگانیک و پایدار در رقم زدن سرنوشت سلامت جامعه عزیز ایران نقش مؤثر و ساز و کاری مفید به فایده به عنوان کارآمدترین عامل در طراحی «نقشه راه» غذای سالم و کشاورزی ارگانیک خواهد بود.

شایسته است اینجانب به سهم خود از اهتمام و سخت‌کوشی جناب آقای دکتر رحمت‌الله حیدرپور که آنچه داشته‌اند در ظرف مدت سه سال رسانده جهت تألیف این کتاب در طبق اخلاص گذاشته‌اند، تشکر و قدردانی نمایم.

دکت مهدی نصر اصفهانی

مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی

انسان اصفهان